

Advies

Algemene Raad

15 juli 2020

Advies over de wijziging van het decreet De Rand

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand vroeg op 1 juli advies aan de SARC over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 houdende omvorming van de vzw “de Rand” tot een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap en houdende vaststelling van de bevoegdheden van de provincie Vlaams-Brabant inzake de ondersteuning van de Vlaamse Rand.

De Algemene Raad beraadde zich over deze adviesvraag via schriftelijke procedure. De Algemene Raad finaliseerde zijn advies op 15 juli 2020.

Situering

De aanleiding voor de wijzigingen in het voorliggend voorontwerp van decreet is het Vlaamse Regeerakkoord 2019-2024 en de beleidsnota Vlaamse Rand 2019-2024 die eruit voortvloeide.

Het Vlaamse Regeerakkoord 2019-2024 bevat volgende passage inzake de taakstelling van vzw de Rand in het algemeen en het Documentatiecentrum Vlaamse Rand in het bijzonder:

“Het voeden en ontsluiten van de databank van het documentatiecentrum, het in de verf zetten van de troeven van de regio en wat de Vlaamse gemeenschap allemaal aanbiedt en het ondersteunen van gemeenten en verenigingen inzake initiatieven ter versterking van het Nederlandstalig karakter van de Rand worden opgenomen door de cel Vlaamse Rand van de administratie.”

De beleidsnota Vlaamse Rand 2019 – 2024 vermeldt onder de strategische doelstelling 1 “Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid”, organisatiedoelstelling 1.7 “Een open communicatiebeleid voeren en aansturen”, een aantal initiatieven, o.m. over een verbeterde informatieverzameling en ontsluiting en de rol van het Agentschap Binnenlands Bestuur daarin, over de Taalbarometer, over het documentatiecentrum en over het belang van de mediaspelers in het versterken van de Vlaamse identiteit en de lokale verankering en het maximaal betrekken van anderstaligen op de Vlaamse gemeenschap.

In de regelgevingsagenda bij de beleidsnota staat inzake het decreet van 7 mei 2004 houdende omvorming van vzw de Rand tot een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap en houdende vaststelling van de bevoegdheden van de provincie Vlaams-Brabant inzake de ondersteuning van de Vlaamse Rand tevens het volgende vermeld:

“Na juridisch onderzoek en een grondige evaluatie van dit decreet zullen we eventuele aanpassingen doorvoeren in functie van de nieuwe vennootschapswet, alsook aanpassing van artikelen in functie van actualisering van opdrachten en structuur van de organisatie.”

Daarnaast worden een aantal technische wijzigingen doorgevoerd.

De SARC erkent de bijzondere rol en taakstelling van de vzw de Rand in het kader van het randstedelijk beleid. Eerder bracht de SARC advies uit over een aantal wijzigingen in voorliggend decreet met betrekking tot de principes van deugdelijk bestuur¹.

Advies

1. Overheveling van het documentatie- en informatiecentrum naar het agentschap Binnenlands Bestuur (art.2)

De overheveling van deze taakstelling van een decentrale naar een centrale inbedding beoordeelt de SARC als een organisatorische ingreep, waar zoals beargumenteerd mogelijk een aantal voordelen aan verbonden zijn zoals een betere samenhang en transparantie. De SARC voelt geen waardeoordeel over de werking van het agentschap of zijn erkenning door burger en bestuur als referentiepunt (sic). Een bestuurlijke ingreep zoals hier voorgesteld doet volgens de SARC geen afbreuk aan het potentieel van vrije en erkende initiatieven die gelijkaardige opdrachten of taken opnemen. In de toelichtende nota zijn geen elementen te vinden die verwijzen naar een evaluatie van de huidige werking, die de SARC toelaten de voor- of nadelen van beide benaderingen grondig af te wegen.

De SARC beoordeelt de argumentatie positief in de mate dat de dienstverlening die hier beoogd wordt op deze manier een optimum kan bereiken.

2. Regeling stemrecht in de algemene vergadering en aanpassing benaming programmeringscommissies (Art. 3)

Over de regeling van het stemrecht in de organisatie haalde de SARC in zijn advies uit 2016 reeds een aantal principes aan van deugdelijk bestuur. Deze ingreep beantwoordt hier volgens de SARC aan.

Ook over de werking van de programmeringscommissies sprak de SARC zich in hetzelfde advies positief uit. De nieuwe benaming van ‘stuurgroepen’ valideert volgens de minister “de inzet van de leden van de stuurgroepen en zorgt voor duidelijke communicatie bij het werven van nieuwe leden”. De SARC gaf aan dat het goed is ook de stemmen uit de (lokale) praktijk voldoende te valideren.

De SARC meent dat deze naamswijziging geen afbreuk mag doen aan de rol en de positionering van deze overlegstructuur. Deze benadering vormt volgens de SARC immers de kern van een participatief en gedragen beleid.

¹ <https://cjsm.be/sarc/AR/adviezen/20161006-advies-de-Rand-deugdelijk-bestuur.pdf>

3. Aanpassingen aan het Bestuursdecreet (Art. 5 en 6)

De wijzingen in de terminologie betreffen een louter technische aanpassing, waarvan de SARC akte neemt.

4. Rol van de provincie Vlaams-Brabant

Naar aanleiding van de interne staatshervorming werd aan de provincies geen rol meer toebedeeld inzake culturele aangelegenheden. De provincie Vlaams-Brabant blijft evenwel een bijzondere relatie onderhouden met de vzw De Rand via een samenwerkingsovereenkomst. Omwille van de specifieke taakstelling van de vzw De Rand interfereert de provincie volgens de SARC dus de facto met culturele aangelegenheden. In de toelichtende nota aan de Vlaamse regering wordt aangetoond dat hier geen tegenstrijdigheid schuilt.

De SARC stelt vast dat deze specifieke aanpak aansluit bij eerdere adviezen van de SARC over de rolbepalingen met betrekking tot CJSM beleid (zie o.m.

https://cjsm.be/sarc/AR/adviezen/20190521_Advies_bovenlokale_cultuur.pdf

De SARC beoordeelt de verankering van de samenwerking met de provincie als positief. De specifieke positionering en de bijzondere rol van de vzw De Rand vraagt een degelijke en maatgerichte afstemming tussen de diverse beleidsniveaus.

Namens de Algemene Raad,

Luk Verschueren, algemeen voorzitter

Bart Dierick, algemeen secretaris